

TRØGSTAD KIRKEKONTOR Kirkevergen

Vedtatt i møte 29.04.2015.

Sak 16/15 Høringsuttalelse fra Trøgstad og Båstad menighetsråd/fellesråd

Vedtak: Høringsuttalelsen vedtatt slik den foreligger i saksdokumentet. Prost Elisabeth Yrwing Guthus deltok ikke i vedtaket.

Opplysninger om høringsinstansen:

Navn på menighet/kirkelig fellesråd/organisasjon: Trøgstad og Båstad menighetsråd og Trøgstad

kirkelige fellesråd

Adresse: Kirkeveien 17, 1860 Trøgstad.

Kontaktperson: kirkeverge Gunlaug Brenne og leder Børre Børresen.

Hovedelementer som rådet vektlegger:

- Lokal styring og ledelse i kirken må sikres videre. Soknet fortsatt grunnenhet i kirken, med eget rettssubjekt (organisasjonsnummer) og styring over egne ressurser.
- Organiseringsnivå tilpasset den kommende nye kommunestrukturen. En felles arbeidsgiver for alle kirkelig ansatte, i et fellesråd på størrelse med kommunenes organisering, omtrentlig på den størrelsen prostiene er nå. Tredeling i organisering: Menighetsråd – Fellesråd/prostiråd – Kirkemøte.
- Kirkemøtet er fortsatt øverste valgte organ og må vitaliseres.
- Sikre god representasjon fra lokalnivået i Kirkemøtet. Direkte eller indirekte valg til Kirkemøtet, evt en mellomløsning med noe direkte og noe indirekte valg.
- Finansiering ønskes beholdt slik som nå, med kommunal og statlig finansiering av den landsdekkende folkekirken. Dette bør nedfelles i egen lovgivning for DnK.
- Biskopen fortsatt arbeide med kvalitetssikring og tilsyn av vigslede ansatte, forkynnelse og annet menighetsarbeid. Være visjonsbærer og inspirator, men ikke være arbeidsgiver.

Høringsspørsmålene

1 Bør det gjøres endringer i fordelingen av oppgaver og myndighet mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå? I så fall hvilke og hvorfor?

Svar: JA

Vi mener det skal være tre nivåer: Menighetsråd- Fellesråd/Prostiråd – Kirkemøte

Inndelingen forutsetter at fellestrådene får et geografisk ansvarsområde tilsvarende kommunenes nye nivå etter sammenslåinger. Kommunereformen vil være avgjørende for muligheten til å opprette nye, større og mer bærekraftige kirkelige forvaltningsorganer på mellomnivået. Med oppgaver og ansvar som dagens fellesråd. Være arbeidsgiver for alle kirkelig tilsatte, inkludert prestene og prostene.

Bispedømmerådet kan utgå som valgt organ. Arbeidsgiveransvar for prestene overføres til fellestrådene.

Forvaltningsoppgaver og oppgaver som klageinstans samt tilsyn beholdes hos biskopen og hans/hennes administrasjon. Tildeling av midler fra sentralt hold kan evt gjøres direkte fra kirkerådet, eller beholdes i bispedømmet hvor tildeling skjer administrativt etter retningslinjer fra kirkerådet/Kirkemøtet. Biskopens viktige rolle som visjonsbærer og strateg må beholdes og styrkes!

Valg til Kirkemøtet kan foregå med halvparten indirekte valgt; at menighetsrådene stemmer frem kandidater som sitter innvalgt i et menighetsråd i bispedømmet. Den andre halvparten kan være direkte valgt på egne lister for kirkemøtevalg. Alternativt kan man ha bare indirekte valg, eller bare direkte valg. Uansett valgform; vi mener at representasjonen fra menighetsrådene/fellestrådene må

styrkes.

Alle lokalt kirkelig ansatte tilsettes i fellesrådet/prostirådet. Ansatte ved kirkerådets og bispedømmets adm. kan ansettes av kirkerådet. Biskopene inkl preses tilsettes av kirkemøtet.

Dersom det noen steder ikke blir større kommuner/kommunesammenslåinger, mener vi at kirken allikevel bør samarbeid i et vertsfellessråd el. l, slik at det blir et mellomnivå i kirken, som tar seg av de oppgavene og ansvar som fellesrådene har i dag, i tillegg til å være arbeidsgiver for prestene.

2 Deler høringsinstansen Kirkerådets vurdering om at dagens finansieringsordning er den beste til å sikre en bred folkekirke?

Svar: JA.

Høringsinstansen deler kirkerådets oppfatning om at dagens finansieringsordning bør beholdes.

Finansiering og organisering henger nøye sammen, og vi tror at det vil være veldig viktig å beholde tilknytningen til kommunene for å opprettholde dagens finansiering av den lokale virksomheten.

Et viktig moment i dette er at verdien av tjenesteytingsavtaler med kommunene generelt sett ikke er på nivå med hva man reelt ville måtte betale for tjenestene hvis fellesrådene skal kjøpe de samme tjenestene eller utføre dem selv. Selvfølgelig kan dette løses på sikt, men ifht ny organisering vil det være nødvendig å være klar over dette og ta hensyn til det. Ved fortsatt samme organiseringsnivå som kommunen(e,) vil det være lettere å sikre en løsning ifht tjenesteytingsavtalene.

3 Dersom dagens finansieringsordning for Den norske kirke faller bort, hvilken ordning vil høringsinstansen gå inn for? Begrunn synspunktet.

Svar:

Dersom offentlig finansiering (stat og kommune) blir lavere/reduisert vil man måtte innføre en form for avgift som inntektskilde. Vi holder det for overveiende sannsynlig at det blir endringer av dagens finansieringsordning på sikt. Rent prinsipielt vil det være mest naturlig med en medlemsavgift i en fristilt kirke.

Ser man mer pragmatisk på det, og sett i den norske konteksten med en fortsatt grunnlovsbestemmelse om at ” DnK forbliver Norges Folkekirke og skal underholdes som sådan... (nye §16 i Grunnloven,) vil en livssynsavgift innkrevd over skatteseddelen være det man bør velge. De som ikke er innmeldt i noe tros-eller livssynssamfunn kan bestemme til hvilket annet humanitært formål deres avgift skal gå, slik det gjøres i Sverige.

4 Hvordan kan kirkestrukturen forenkles for at knappe ressurser kan bli rasjonelt utnyttet?

Svar: Jmfr svar spm 1.

Ved større sammenslutninger av fellesrådene, og ved at arbeidsgiveransvar lokalt blir samordnet i et felles organ, vil det bli en bedre utnyttelse av ressursene. Ved at bispedømmerådet ikke lenger skal være et eget valgt organ vil man også spare ressurser.

Bruk av teknologiske løsninger for mer rasjonell administrasjon vil være viktig, og disse bør være knyttet mot et landsdekkende IT-opplegg for kirken.

5 Har høringsinstansen synspunkter på kriteriene for soknestørrelse og sokneinndeling i en fremtidig kirkeordning?

Svar: De minste soknene er i dag for små. Krever store ressurser å opprettholde eget menighetsråd og skjøtte alle oppgaver som et menighetsråd skal gjøre. Det pågår over hele landet frivillige sammenslåinger av menigheter, denne prosessen regner vi som sannsynlig at vil fortsette. Sett ut fra at fellesrådsnivået blir større, så vil det være naturlig å fortsette en tendens med noe større menighetsråd/sammenslåing av menigheter der det ligger naturlig til rette for dette.

6 Bør ordningen med to organer for soknet (menighetsråd og fellesråd) videreføres?

Svar: JA.

7 Hvis ordningen videreføres: På hvilket nivå bør fellesorgan for flere sokn ligge (kommunenivå eller annet nivå, f.eks. prostinivå eller bispedømmenivå)?

Svar: Jmfr svar 1.

8 Hvis ordningen videreføres: Bør det gjøres endringer i oppgavefordelingen mellom

menighetsråd og fellelråd?

Svar: Nei, i utgangspunktet ikke.

Oppgavefordelingen mellom soknets to organer fungerer slik vi opplever det bra. Fellelrådets ansvar og oppgaver er positivt avgrenset i loven, slik at alle andre oppgaver ligger på menighetsrådet. Det er en klar avgrensning som fungerer i hverdagen. Fellelrådet oppleves av de fleste menigheter som et godt serviceorgan for soknet.

9 Bør all virksomhet i soknet underlegges styrings- og ledelsesansvaret til soknets organer?

Svar: JA.

Soknet er selvstendig rettssubjekt, og bør fortsette å være det. Soknet har to organer, menighetsrådet og fellelrådet. Disse to organene deler i dag på oppgaver og ansvar gjennom kirkelovens bestemmelser. Det er meget viktig å beholde styrings- og ledelsesansvar lokalt hos menighetsråd og fellelråd, fordi det er på lokalnivået at kirkens direkte publikumsrettede arbeid skjer. Råderett over og ansvar for egne ressurser er viktig.

10 Hvordan bør daglig ledelse for virksomheten i soknet organiseres?

Svar:

Daglig ledelse av fellelrådets virksomhet bør ivaretas av person med erfaring og utdanning ifht ledelse, økonomi, administrasjon/forvaltning og personalledelse.

Faglig ledelse (ifht forkynning/budskapet) i fellelrådet bør utføres av prosten, som fortsatt bør ha i sin tjenesteordning at han/hun skal hjelpe biskopen med tilsyn og rådgivning ifht vigslede ansatte.

Noen mener at sokneprest uansett bør vær daglig leder av menighet. Det mener vi er feil bruk av prestens kompetanse og ressurser. Presten bør arbeide mest mulig i utadrettet virksomhet ifht til våre medlemmer og brukere.

Daglig ledelse kan evt samordnes med andre menigheter i fellelrådet dersom soknet er for lite til å ha egen daglig leder.

11 Hvilken rolle bør biskopen ha i en fremtidig kirkeordning?

Svar:

Vi mener at biskopens rolle som den tydelige visjonsbæreren og strategen for kirken er veldig viktig både utad og innad i kirken.

Biskopen må fortsatt ha tilsyn med kirkens ansatte, rådene og frivillige. Forordning av gudstjenester er nært knyttet til biskopens tilsynsansvar med soknene. Det er biskopens ansvar å se til at de grunnleggende kirkelige tjenestene blir ivaretatt.

Biskopen bør kunne gi pålegg til arbeidsgiver ifbm tilsyn av prester og andre vigslede.

Biskopen bør ha en rolle/uttalerett ifbm tilsetting av prester, muligens også ved tilsetting i andre vigslede stillinger. Denne rollen må avklares.

Biskopen og hans/hennes administrasjon bør ha ansvar for kvalitetssikring og utvikling ifht planer og kirkens lære og utførelse av både frivillig og ansatt tjeneste. Dette i nært samarbeid med prosten. Regulering av biskopens og prostens roller i tilsynet kan reguleres i tjenesteordningene, siden biskopen ikke lenger er arbeidsgiver for prosten. (Vi forutsetter at prosten er tilsatt i fellelrådet i likhet med prestene.)

I tillegg ser vi det som naturlig at prosten får et delegert ansvar for å godkjenne lokale planer for diakoni, kirkemusikk, undervisning/trosopplæring og gudstjenesteliv.

Vi mener med andre ord at biskopen skal ha samme rolle som i dag, bortsett fra at han/hun ikke behøver å være arbeidsgiver for lokalt ansatte.

12 Hvilke virkemidler bør biskopen ha for å kunne ivareta tilsynet på en god måte?

Svar: Se forrige svar.

13 Hvordan bør utpeking av biskoper skje i en fremtidig kirkeordning?

Svar: De bør tilsettes av Kirkemøtet. Eller beholde dagens ordning etter en evaluering av denne.

14 Bør bispedømmerrådet opprettholdes som rådsorgan på bispedømmenivå, og hva skal i så fall være bispedømmerrådets rolle i kirkestrukturen?

Svar:

Vi mener at bispedømmerrådet ikke behøver å fortsette som eget valgt organ, jmf. svar på spm 1. Dette er del av en rasjonalisering av kirkestrukturen. Rasjonaliseringen blir enda mer tydelig ved at drastisk mange nåværende fellestråd forsvinner, og dette nivået blir større og mer robust. Bispedømmerrådet som tilsettingsorgan vil forsvinne, og de oppgavene det har med fordeling av midler kan gjøres direkte fra Kirkemøtet, ved kirkerådet.

Dette relaterer seg som tidligere sagt til kommunereformen som pågår. I neste runde vil fylkeskommunenes oppgaver også bortfalle når kommunene blir større og overtar det som i dag er fylkekommunenes oppgaver for en stor del. Vi mener at det er naturlig at kirken følger den generelle utviklingen i samfunnet ifht organisering av offentlige og landsdekkende oppgaver. Det aller viktigste momentet i denne saken er allikevel at organiseringen i fellestrådene bør være tilpasset det kommunale nivået, med tanke på å kunne beholde kommunal finansiering som i dag.

MEN det gir ingen mening dersom fellestrådet ikke har arbeidsgiveransvar for alle lokalt kirkelig tilsatte.

Vi vil på det sterkeste fraråde forslaget om at bispedømmerrådet skal bli arbeidsgiver for alle tilsatte i bispedømmet. Både pga at det bryter med dagens finansieringsordning som det store flertallet i kirken ønsker å beholde, men også fordi det vil bli for stor avstand til arbeidsgiver. Avstanden vil bli forlenget med forslaget om større fellestrådsområder. Denne avstanden vil bli lang nok, og vi mener at vi skal ha respekt for ansattes uttrykte ønske om en tilstedeværende/nærværende arbeidsgiver. Også prestene har uttrykt at prostenes nye og mer vitale rolle som en mer nærværende arbeidsleder er positiv, og noe de ønsker å beholde.

Delegasjon av arbeidsgivermyndighet er en dårlig løsning. Oppgaver kan delegeres, men ikke ansvar og myndighet. Vi frykter en for stor og tungrodd arbeidsgivermyndighet. Der kommunene skal bevilge midler til stillinger ”oppover” i et system, og ikke til et sidestilt organ slik fellestrådene fortsatt vil være. Muligheten for å opprettholde god kontakt med kommuneledelse -og politikere er større for det nye og større fellestrådet (som har samme størrelse som den nye kommunen,) enn for bispedømmet som vil få mange kommuner å forholde seg til.

15 Hvilke oppgaver bør i så fall legges til bispedømmerrådet?

Svar:

Bispedømmeadministrasjonen fortsetter som klageinstans hvis dette er hensiktsmessig og mulig rent juridisk, evt med det valgte kirkerådet som klageorgan dersom klagesak må politisk behandles.

Vi foreslår at tildeling av tilskudd kan gjøres direkte fra kirkerådet til soknene, ved fellestrådet på vegne av soknene. Alternativt kan bispedømmeadm. tildele midler etter retningslinjer gitt av kirkerådet/Kirkemøtet. Andre områder der bispedømmerrådet i dag er rett instans vil kunne overtas av kirkerådet på vegne av Kirkemøtet.

16 Bør alle ansatte ha den samme arbeidsgiver og hvilket organ bør dette i så fall være?

Svar: Ja, alle lokalt tilsatte bør ha samme arbeidsgiver. Jmf. svar på spm 1.

17 I hvilken grad bør arbeidsgiverfunksjoner fordeles på de ulike organer? (Biskopen regnes i denne sammenheng som et organ).

Svar:

Vi mener at arbeidsgiverfunksjoner lokalt ikke skal fordeles, jmf. spm 1. All arbeidsgivermyndighet-og ansvar for ansatte som jobber i samme område bør være i samme organ, det nye og større fellestrådsområdet/prostiet.

Ansatte i bispedømmeadministrasjonene og sentralt ansatte tilsettes av kirkerådet, og biskopene av Kirkemøtet.

18 I hvilken grad bør det åpnes opp for lokale og regionale variasjoner i organiseringen av arbeidsgiveransvaret?

Svar:

Høringsinstansen mener at det i minst mulig grad bør åpnes for variasjoner ifht arbeidsgiveransvaret, jmf. andre større landsdekkende organisasjoners løsninger på dette.

19 Hvordan bør man på best mulig måte ivareta særpreget til prestetjenesten og andre vigslede tjenester?

Svar:

Ivaretas gjennom biskopens tilsyn og faglige ledelse ved prostene. Ordinasjonen og tjenesteordningene regulerer disse tjenestenes særskilte oppgaver og ansvar på en god måte.

20 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkemøtets rolle i kirken?

Svar:

Kirkemøtet er øverste valgte organ, og det er viktig at det gjenspeiler det lokale nivået i kirken. Kirkemøtet vil få en mer utvidet rolle enn tidligere, i og med at de skal gjøre en del økonomiske disposisjoner som de ikke tidligere har hatt ansvar for. Det blir viktig at det lokale nivået i kirken er representert i Kirkemøtet. De som blir valgt inn i Kirkemøtet bør ha en klar forankring i lokalt nivå.

21 Har høringsinstansen synspunkter på hvordan Kirkemøtet skal settes sammen?

Svar:

Representasjon fra lokalt nivå i kirken er viktig. Enten gjennom indirekte valg fra menighetene i bispedømmet, eller gjennom direkte valg i et eget Kirkemøtevalg i hvert bispedømme, der menighetsrådene kan foreslå kandidater til valget. Sammensetningen bør ivareta det lokale nivået, det bør være ansattrepresentasjon, og Biskopene må være medlemmer av Kirkemøtet.

22 Har høringsinstansen synspunkter på Bispemøtets oppgaver og rolle i kirkeordningen, herunder forholdet til Kirkemøtet og Kirkerådet?

Høringsinstansen deler kirkerådets flertall sin foreløpige vurdering, pkt. 1A (side 84.) At fordelingen mellom bispemøtet og kirkemøtet er som i dag, og at bispemøtet forelegges saker i lære- og liturgispørsmål, og at deres uttalelse følger saken helt til Kirkemøtet.

23 Har høringsinstansen synspunkter på spørsmålet om ledelse av biskopene?

Svar:

Siden vi forutsetter at biskopene ansattes av Kirkemøtet, vil kirkerådet idet daglige ivareta spørsmål ifht deres tilsetningsforhold. Faglig ledelse og koordinering av biskopenes felles anliggender bør legges til preses som er spesielt ansvarlig for enhet og samhold i kirken. Ellers synes vi ikke at det skal rokkes ved biskopenes selvstendige rolle og deres tilsynsansvar i eget bispedømme. Samtidig bør man fortsatt bestrebe å få til den balansegangen som biskopene har blitt svært dyktige i etter hvert; fokus på et sterkt bispekollegium som i størst mulig grad står sammen i en felles forståelse av kirkens liv og lære. Dette innebærer også en felles forståelse for og respekt for ulike standpunkter.

24 Har høringsinstansen synspunkter på Kirkerådets funksjon og sammensetning?

Svar:

Alle bispedømmene må være representert, preses bør være medlem. Det bør være ansattrepresentasjon. Kirkerådet vil få enda flere oppgaver og vil måtte bli et enda mer aktivt "styre" enn nå. Det er meget viktig at kirkerådet har medlemmer som har kompetanse om den lokale kirkens forhold, om ledelse, styring og økonomi, samt bred kjennskap til kirkens liv. Kirkerådets ansvar og oppgaver vil som nå være å drive arbeidet mellom Kirkemøtets møter, og være ansvarlig overfor Kirkemøtet slik et styre er i andre landsdekkende organisasjoner.

25 Bør ordningen med en egen lærenemnd videreføres, og hvilken funksjon skal en slik nemnd i så fall ha?

Svar: Nei. Vi mener at bispemøtet sikrer det faglige grunnlaget ifht læren. De kan i sitt arbeid hente inn andre faglige synspunkter.

26 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ansvaret for samisk kirkeliv skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Det kan ivaretas som nå, dersom de samiske organene mener at det er mest hensiktsmessig og ønskelig.

27 Har høringsinstansen synspunkt på hvordan ungdomsdemokratiet og Ungdommens kirkemøte skal ivaretas i en fremtidig kirkeordning?

Svar: Det kan ivaretas som nå. Eventuelt kunne en ordning med indirekte valg blant de menighetsrådsmedlemmene som er under 30 år innføres. Kombinasjon med dagens løsning og indirekte valg blant unge MR-medlemmer kan evt utredes nærmere.